

European Securities and
Markets Authority

Smjernice i preporuke

Smjernice o periodičnim informacijama koje agencije za kreditni rejting trebaju dostaviti ESMA-i

Sadržaj

1	Područje primjene	3
2	Definicije	3
3	Svrha smjernica.....	3
4	Obveze usklađivanja i izvješćivanja.....	3
5	Informacije koje trebaju sadržavati periodični podnesci	3
5.1	Financijski prihodi i troškovi (prema vrsti kreditnog rejtinga te na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi).....	4
5.2	Fluktuacija zaposlenika, slobodna radna mjesta i ključna promaknuća.....	4
5.3	Broj zaposlenika izražen ekvivalentom punog radnog vremena	5
5.4	Unutarnje pritužbe koje se podnose Odjelu za praćenje usklađenosti.....	5
5.5	Zapisnici sa zasjedanja Odbora, mišljenja i izvješća neovisnih neizvršnih direktora koja se podnose Odboru	5
5.6	Sudski, arbitražni i ostali postupci za rješavanje sporova.....	5
5.7	Mogući i utvrđeni slučajevi neusklađenosti s Uredbom o CRA-u i poduzete mjere u tom pogledu.....	6
5.8	Organizacijske sheme	6
5.9	Praćenje usklađenosti, unutarnja revizija i upravljanje rizikom	6
5.10	IT-strategija poduzeća	7
5.11	Ostala područja	7
5.12	Obavijesti o materijalnim izmjenama prvotnih uvjeta za izdavanje odobrenja za rad	7
5.13	Naknada za nadzor za CRA i izračuni tržišnog udjela	8
5.14	Izračun tržišnog udjela CRA-ova	9
6	Prilog 1.: Sažetak periodičnih informacija koje agencije za kreditni rejting trebaju podnijeti ESMA-i.....	10

Upotrebljavane kratice

Uredba CRA	Uredba (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EU) br. 462/2013).
CRA	Agencija za kreditni rejting
ESMA	Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala
HR	Ljudski potencijali
IA	Unutarnja revizija

1 Područje primjene

Tko?

1. Ove se smjernice primjenjuju na agencije za kreditni rejting (CRA-ove) registrirane u EU-u. Ove se smjernice ne primjenjuju na certificirane CRA-ove.

Kada?

2. Smjernice stupaju na snagu dva mjeseca nakon njihove objave na ESMA-inoj internetskoj stranici na svim službenim jezicima EU-a.

2 Definicije

3. Uredba o ESMA-i: Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ.

3 Svrha smjernica

4. Ovim su smjernicama utvrđene informacije koje CRA-ovi trebaju dostavljati kako bi se ESMA-i omogućio stalan nadzor CRA-ova na sustavnoj osnovi. U smjernicama su također objašnjena ESMA-ina očekivanja u pogledu informacija koje joj se trebaju dostaviti za potrebe izračuna naknade za nadzor i tržišnih udjela CRA-ova.

4 Obveze usklađivanja i izvješćivanja

5. Ovaj dokument sadrži smjernice izdane na temelju članka 16. Uredbe o ESMA-i. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o ESMA-i sudionici financijskih tržišta ulažu sve napore kako bi se uskladili sa smjernicama i preporukama.

5 Informacije koje trebaju sadržavati periodične dostave

6. U ovom su odjeljku utvrđene informacije koje u periodičnim dostavama CRA-ovi moraju dostaviti ESMA-i na tromjesečnoj, polugodišnjoj i godišnjoj osnovi. Informacije je potrebno dostaviti unutar jednog mjeseca nakon završetka dotičnog tromjesečja.

Razdoblje	Rok za dostavu
1. tromjesečje 20xx. (do 31. ožujka 20xx.)	30. travnja 20xx.
2. tromjesečje 20xx. (do 30. lipnja 20xx.)	31. srpnja 20xx.
3. tromjesečje 20xx. (do 30. rujna 20xx.)	31. listopada 20xx.
4. tromjesečje 20xx. (do 31. prosinca 20xx.)	31. siječnja 20x(x+1).

7. Napominjemo da u slučaju utvrđivanja mogućeg kršenja Uredbe CRA koje predstavlja rizik za integritet i objektivnost postojećih kreditnih rejtinga (što uključuje moguće prijevare ili nezakonite aktivnosti (npr. nepropisno ponašanje zaposlenika ili voditelja)) CRA-ovi trebaju razmotriti mogućnost da o tome smjesta obavijeste ESMA-u. CRA-ovi trebaju imati u vidu činjenicu da, u slučaju da to ne učine, ako se utvrdi kršenje propisa, onemogućuju poduzeće da se osloni na olakšavajući čimbenik utvrđen u točki 3. odjeljka II. Priloga IV. Uredbe CRA („Ako je agencija za kreditni rejting o prekršaju hitro, učinkovito i u cijelosti obavijestila ESMA-u, primjenjuje se koeficijent 0,4.”).
8. Namjera ESMA-e nije da se CRA-u oduzmu zakonske povlastice u dostavljanju periodičnih informacija u smislu ovih smjernica.

A. Informacije koje se dostavljaju na tromjesečnoj osnovi

5.1 Financijski prihodi i troškovi (prema vrsti kreditnog rejtinga te na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi)

9. ESMA treba primiti informacije o tromjesečnim приходima prema i. vrsti kreditnog rejtinga i ii. troškovima.
10. Tromjesečne prihode treba raspodijeliti prema sljedećim vrstama kreditnih rejtinga: korporativna nefinancijska sredstva, korporativne financije, državne/javne financije, strukturirane financije, pokrivene obveznice.
11. Tromjesečni troškovi trebaju prikazivati operativne i ukupne troškove na zasebnoj osnovi. Operativni troškovi trebaju prikazivati približan iznos dohotka bez naplaćenih kamata i poreza. Prihode i troškove treba prikazati u iznosima za tromjesečno razdoblje (umjesto iznosa za godišnje razdoblje).
12. CRA-ovi izuzeti od godišnje naknade za nadzor te informacije trebaju dostavljati na polugodišnjoj, a ne tromjesečnoj osnovi.

5.2 Fluktuacija zaposlenika, slobodna radna mjesta i ključna promaknuća

13. Potrebno je osigurati fluktuaciju zaposlenika višeg rukovodstva (uključujući u IT-sektoru), glavnih analitičara i analitičara na tromjesečnoj osnovi. CRA-ovi izuzeti od godišnje naknade za nadzor te informacije trebaju dostavljati na polugodišnjoj, a ne tromjesečnoj osnovi.

5.3 Broj zaposlenika izražen ekvivalentom punog radnog vremena

14. Uz podatke o fluktuaciji zaposlenika ESMA treba primati tromjesečno izvješće o ukupnom broju zaposlenog osoblja u CRA-u tako da podaci budu izraženi u smislu zaposlenja na puno radno vrijeme. CRA-ovi izuzeti od godišnje naknade za nadzor te informacije trebaju pružati na polugodišnjoj, a ne tromjesečnoj osnovi.

5.4 Unutarnje pritužbe koje se podnose Odjelu za praćenje usklađenosti

15. CRA-ovi trebaju, po zaprimanju pritužbe u području primjene Uredbe, ESMA-i dostaviti:

- opis sadržaja pritužbe,
- naknadne mjere koje je CRA poduzeo,
- informacije o tome je li pokrenuta unutarnja istraga na osnovi pritužbe, uključujući informacije o tome je li istraga u vrijeme podnošenja izvješća još uvijek u tijeku ili je zaključena, te primjerak bilo kakvog posljedičnog izvješća o istrazi ako je istraga zaključena.

B. Informacije koje se dostavljaju na polugodišnjoj osnovi

5.5 Zapisnici sa sastanka Odbora, mišljenja i izvješća neovisnih neizvršnih direktora koja se podnose Odboru

16. CRA-ovi trebaju na polugodišnjoj osnovi dostavljati:

- zapisnike sa sastanaka svojih odbora,
- primjerke dokumenata koji se unaprijed šalju članovima upravnog i nadzornog odbora za sastanke odgovarajućih odbora, kao i svih dodatnih dokumenata o kojima se raspravlja na sastanku (na primjer izvješća odjela za praćenje usklađenosti, odjela za unutarnju reviziju i rizike, odjela za unutarnju kontrolu, odjela za zaštitu informacija i odjela za upravljanje rizicima),
- u slučaju kada se mišljenje neovisnog neizvršnog direktora (INED) pruža u zasebnom dokumentu, CRA-ovi trebaju u polugodišnjim podnescima dostaviti sva mišljenja koja dostavljaju CRA-ovi INED-i sukladno točki 2. odjeljka A Priloga I. Uredbe o CRA-u i sva izvješća (uključujući izvješća o naknadnim aktivnostima) koja izdaje neovisni direktor.

5.6 Sudski, arbitražni i ostali postupci za razrješenje sporova

17. ESMA treba na polugodišnjoj osnovi primati kratak opis i najnovije informacije o svim sudskim i arbitražnim postupcima u očekivanju ili u tijeku i bilo kakvim oblicima obvezujućih postupaka za razrješenje spora koji su postojali / postoje u bilo kojem trenutku u izvještajnom razdoblju, a koji mogu štetno utjecati na kontinuitet ili kvalitetu rejtinga i/ili materijalno utjecati na financijski položaj CRAa. Opis treba uključivati sažeti opis postupaka i mogućeg ishoda postupaka u smislu odgovornosti.

5.7 Mogući i utvrđeni slučajevi neusklađenosti s Uredbom CRA i poduzete mjere u tom pogledu

18. CRA-ovi trebaju na polugodišnjoj osnovi osiguravati detaljne informacije o mogućim slučajevima neusklađenosti s bilo kojim od prvotnih uvjeta za registraciju, uključujući:
- a. opis svakog slučaja koji može rezultirati mogućom neusklađenošću s prvotnim uvjetima za registraciju,
 - b. izjavu o razlozima koji su doveli do takvog slučaja,
 - c. izjavu o mjerama koje je CRA poduzeo nakon utvrđivanja postojanja dotičnog slučaja,
 - d. izjavu o tome je li pokrenuta unutarnja istraga u vezi s dotičnim slučajem te o tome je li ta istraga zaključena ili je još u tijeku, a u slučaju kada je istraga zaključena, potrebno je dostaviti primjerak izvješća o zaključcima istrage.

5.8 Organizacijske sheme

19. CRA-ovi trebaju na polugodišnjoj osnovi dostaviti organizacijske sheme ako su one promijenjene. Dostavljena organizacijska shema treba sadržavati detaljan prikaz koji će ESMA-i omogućiti utvrđivanje strukture sljedećih odjela (čije glavne funkcije također trebaju biti opisane u organizacijskoj shemi):
- odjel za praćenje usklađenosti,
 - odjel za unutarnju reviziju,
 - odjel za unutarnju kontrolu,
 - odjel poslovnih linija zaduženih za aktivnosti u vezi s rejtingom,
 - odjel za zaštitu informacija,
 - IT-odjel,
 - odjel za upravljanje rizicima.

5.9 Praćenje usklađenosti, unutarnja revizija i upravljanje rizicima

20. CRA-ovi trebaju na polugodišnjoj osnovi dostaviti plan rada o usklađivanju u slučaju kada je izrađena ažurna verzija tog plana u izvještajnom razdoblju.
21. Ako je CRA uspostavio odjel za unutarnju reviziju ili je za unutarnju reviziju angažirao vanjskog suradnika, ESMA treba primiti primjerak ažuriranog plana rada unutarnje revizije u slučaju kada je izrađena ažurirana verzija tog plana u izvještajnom razdoblju.
22. CRA-ovi trebaju ESMA-i dostaviti primjerke izvješća koja su izdali odjeli za praćenje usklađenosti, unutarnju reviziju i upravljanje rizicima (koja obuhvaćaju, na primjer, operativne rizike ili rizike u pogledu zaštite informacija). CRA-ovi trebaju dostaviti detaljne informacije o svim poduzetim mjerama smanjenja tih rizika nakon što su oni utvrđeni.

5.10 IT-strategija poduzeća

23. ESMA-u je potrebno na polugodišnjoj osnovi obavijestiti o IT-strategiji poduzeća CRA-ova te o svim izmjenama te strategije.
24. ESMA-u je potrebno na polugodišnjoj osnovi obavijestiti o planovima rada u području IT-a CRA-ova te o svim izmjenama tih planova. CRA-ovi također trebaju redovito dostavljati informacije o statusu provedbe plana rada.

5.11 Ostala područja

25. CRA-ovi trebaju na polugodišnjoj osnovi izvješćivati i o:
- utvrđenim novim mogućim i postojećim sukobima interesa te o mjerama koje su poduzete kao odgovor na to,
 - informacijama o svim unutarnjim kontrolama koji su započete ili se namjeravaju izvršiti u pogledu modela rejtinga i postupaka utvrđivanja rejtinga,
 - ishodima ocjenjivanja metodologije, što uključuje informacije o retroaktivnom testiranju provedenom u izvještajnom razdoblju, detaljne informacije o ključnim rezultatima te mjere koje je CRA poduzeo na osnovi tih rezultata.

5.12 Obavijesti o značajnim izmjenama prvotnih uvjeta za izdavanje odobrenja za rad

26. Pod pojmom „značajna izmjena” ESMA podrazumijeva izmjenu informacija koje se podnose u zahtjevu za registraciju i, općenitije, svaku izmjenu koja može utjecati na usklađenost sa zahtjevima Uredbe CRA.
27. CRA treba obavijestiti ESMA-u o bilo kakvim značajnim izmjenama uvjeta prvotnog izdavanja odobrenja za rad, uključujući, ali ne ograničavajući se na, sljedeće stavke:
- a. otvaranje i zatvaranje podružnica,
 - b. uporaba mehanizma priznavanja,
 - c. pravo CRA-ova na izuzeće ostvareno kod izdavanja odobrenja za rad,
 - d. mehanizme izdvajanja poslovnih procesa,
 - e. pravni oblik,
 - f. poslovnu strukturu (što uključuje ponovnu organizaciju ili restrukturiranje CRA-ovih aktivnosti i izdvojenih djelatnosti),

- g. vrstu poslovne aktivnosti (što uključuje pružanje nove usluge ili pokretanje novog proizvoda bilo u poslovanju koje se odnosi na rejting bilo u poslovanju koje se ne odnosi na rejting),
- h. razred i/ili vrstu kreditnih rejtinga,
- i. vlasničku strukturu: stjecanje ili otpuštanje udjela iznad 5 % kapitala,
- j. članstvo u nadzornom/upravnom odboru,
- k. funkciju praćenja usklađenosti i funkciju revizije,
- l. postupke za dodjelu i preispitivanje kreditnih rejtinga,
- m. financijska sredstva (što uključuje promjene temeljnog kapitala ili dugoročni dug)
- n. metodologije utvrđivanja rejtinga, modele i ključne pretpostavke u vezi s rejtingom,
- o. IT-postupke i sustave obrade podataka koji su podrška u postupcima utvrđivanja rejtinga (na primjer promjene u upravljanju IT-em).

5.13 Naknada za nadzor za CRA i izračuni tržišnog udjela

Naknada za nadzor

28. Za potrebe izračuna iznosa naknadi za nadzor CRA-ovi trebaju ESMA-i dostavljati svoje godišnje revidirane izvještaje za prethodnu godinu, i to najkasnije do 31. svibnja svake godine.
29. Osnova za izračun naknade za nadzor jest prihod dobiven iz CRA-ovih aktivnosti u vezi s kreditnim rejtingom i pomoćnih usluga. CRA koji pruža uslugu ili usluge, osim usluga u vezi s kreditnim rejtingima, ESMA-i treba dostaviti detaljan opis takve usluge (ili usluga) kako bi ESMA mogla ocijeniti potpada li ta usluga (usluge) u usluge koje se ne odnose na rejting, nepomoćne usluge ili pomoćne usluge.
30. Ako CRA s ukupnim godišnjim prihodom od najmanje 10 milijuna EUR utvrdi postojanje prihoda dobivenih od aktivnosti koje se ne odnose na rejting i/ili nepomoćne usluge, tada treba ESMA-i dostaviti detaljan opis takvih aktivnosti i usluga, i to to kako bi se ESMA-i omogućilo da ocijeni ispunjavaju li prihodi ostvareni iz takvih aktivnosti i usluga uvjete za odbitak od primjenjivog prometa. Iznose koji odgovaraju tim aktivnostima koje se ne odnose na rejting i nepomoćnim uslugama trebaju na odgovarajući način potvrditi CRA-ovi vanjski revizori¹.

¹ CRA-ov vanjski revizor može obaviti potvrđivanje na različite načine, na primjer putem određenog izvješća o obavljenim postupcima ili izvješća o obavljenom postupku dogovorenog s CRA-ovim vanjskim revizorom, putem izvješća o CRA-ovim приходima ili iznosima koje je naplatio CRA-ov vanjski revizor ili uključivanjem zahtjeva za izdavanjem potvrde u dogovor o obavljanju revizije s CRA-ovim vanjskim revizorom.

31. Ako CRA s ukupnim godišnjim prihodom od najmanje 10 milijuna EUR pruža usluge utvrđivanja kreditnog rejtinga i pomoćne usluge različitim klijentima, može zahtijevati odbijanje povezanih prihoda od iznosa izračuna prihoda dobivenih iz pomoćnih usluga. CRA treba ESMA-i dostaviti detaljan opis svoje unutarnje strukture, kao i opis bitnih pravilnika, procesa i postupaka ako oni postoje. Na taj način ESMA-i će se omogućiti da ocijeni, na osnovi svakog slučaja zasebno, je li ishod pružanje usluga različitim klijentima, čime se izbjegava mogući sukob interesa i potreba za temeljitim nadzorom. ESMA će na toj osnovi utvrditi udovoljavaju li prihodi dobiveni na osnovi pružanja usluga različitim klijentima uvjetima za odbitak od primjenjivog prometa. Iznose koji odgovaraju prihodima dobivenima iz pomoćnih usluga koje se pružaju različitim klijentima kojima se ne pružaju usluge utvrđivanja rejtinga u odgovarajućoj financijskoj godini trebaju na odgovarajući način potvrditi CRA-ovi vanjski revizori na osnovi svakog klijenta zasebno te na skupnoj osnovi. ESMA-u je potrebno obavijestiti o svakoj izmjeni CRA-ove strukture ili bitnih strategija, procesa ili postupaka u vezi s pružanjem pomoćnih usluga određenom klijentu, i to bez neopravdanog odlaganja.
32. Za potrebe prethodno spomenutog izračuna i ocjenjivanja postojanja odnosno nepostojanja mogućeg sukoba interesa „klijent” znači svaki klijent u smislu definicije iz zadnjeg stavka točke 2. dijela II. odjeljka E Priloga I. Uredbe CRA kojemu skupina CRA-ova ne pruža usluge utvrđivanja rejtinga².
33. Ako CRA zahtijeva bilo kakve druge prilagodbe primjenjivog prometa (na primjer eliminaciju transakcija unutar poduzeća), ESMA-i treba dostaviti detaljan opis zahtijevane prilagodbe i razloge za takvu prilagodbu. Iznose koji odgovaraju toj prilagodbi trebaju na odgovarajući način potvrditi CRA-ovi vanjski revizori.
34. Izračun CRA-ovih naknada za nadzor ne dovodi u pitanje ESMA-ine tekuće nadzorne ovlasti u pogledu ocjenjivanja toga predstavljaju li pomoćne usluge koje CRA pruža mogući sukob interesa i, kada je to primjenjivo, donošenja odgovarajućih mjera u skladu s Uredbom CRA.

5.14 Izračun CRA-ova tržišnog udjela

35. Kako se izračun CRA-ova tržišnog udjela obavlja na istoj osnovi kao i izračun naknada za nadzor, smjernice za izračun primjenjivog prometa za naknade za nadzor primjenjuju se i za potrebe izračuna CRA-ova tržišnog udjela.
36. Za potrebe izračuna CRA-ova tržišnog udjela na godišnjoj osnovi CRA-ovi čija financijska godina ne odgovara kalendarskoj godini ESMA-i trebaju dostaviti financijske izvještaje prilagođene kalendarskoj godini. Iznose koji odgovaraju toj prilagodbi trebaju na odgovarajući način potvrditi CRA-ovi vanjski revizori. CRA može dostaviti i revidirane financijske izvještaje s raščlambom po tromjesečjima ili drugim vremenskim razdobljima ako dostavljene informacije ESMA-i omogućuju da obavi godišnji izračun ukupnog tržišnog udjela i izračun naknada za nadzor.

² U zadnjem stavku točke 2. dijela II. odjeljka E Priloga I. Uredbe CRA stoji: „pojam 'klijent' označava subjekt, njegova ovisna društva i povezane subjekte u kojima subjekt ima udjele od više od 20 %, kao i sve ostale subjekte vezano uz koje je dogovorio strukturiranje izdanja dužničkih instrumenata u ime nekog klijenta i gdje je plaćena naknada, izravno ili neizravno, agenciji za kreditni rejting za ocjenjivanje tog dužničkog izdanja.”

6 Prilog 1.: Sažetak periodičnih informacija koje agencije za kreditni rejting trebaju dostaviti ESMA-i

A. Informacije koje se dostavljaju na tromjesečnoj osnovi

- Financijski prihodi (prema vrsti kreditnog rejtinga te na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi) i troškovi (na polugodišnjoj osnovi za CRA-ove izuzete od naknada za nadzor);
- Fluktuacija zaposlenika, slobodna radna mjesta i ključna promaknuća (na polugodišnjoj osnovi za CRA-ove izuzete od naknada za nadzor);
- Broj zaposlenika izražen ekvivalentom punog radnog vremena (na polugodišnjoj osnovi za CRA-ove izuzete od naknada za nadzor);
- Unutarnje pritužbe koje se podnose Odjelu za praćenje usklađenosti.

B. Informacije koje se dostavljaju na polugodišnjoj osnovi

- Informacije o započinjanju bilo kakvih unutarnjih kontrola koji se provode ili se namjeravaju provoditi u pogledu modela rejtinga i postupaka utvrđivanja rejtinga;
- Ishodi ocjenjivanja metodologije, što uključuje informacije o retroaktivnom testiranju provedenom u izvještajnom razdoblju, detaljne informacije o ključnim rezultatima te mjere koje je CRA poduzeo na osnovi tih rezultata;
- Informacije o usklađenosti, unutarnjoj reviziji, upravljanju rizicima te IT-strategiji i upravljanju;
- Mogući slučajevi neusklađenosti s Uredbom CRA i poduzete mjere u tom pogledu;
- Utvrđeni novi mogući i postojeći sukobi interesa te mjere koje su poduzete kao odgovor na to;
- Zapisnici sa sastanaka Odbora, mišljenja i izvješća koja se dostavljaju Odboru;
- Sudski, arbitražni i ostali postupci za razrješenje sporova;
- Ažurirane organizacijske sheme.